

Kultovní kapela XIII. století míří na Benátskou

Koncert skupiny, již vede hudebník, básník, spisovatel a zpěvák **Petr Štěpán**, se stane jednou z událostí 21. festivalu Benátská noc ve Vesci u Liberce. V pátek 26. července od 21.10 kvartet vystoupí na Jack Daniels stage

ROZHOVOR

RADEK STRNAD

Vesec u Liberce – Věrné publikum doma a v Polsku. Potemnělou i údernou gotickou hudbu s českými texty. Na kontě 13 alb plus unikátní koncertní CD i DVD „Live in Berlin“ (EMI Czech 2012). To vše už má dnes čtyřlenná skupina XIII. století, senzace i jistota českých klubů.

Povstala v roce 1990 z jedné z našich nejlepších punkových kapel, jihlavských HNF (Hrdinové nové fronty, 1985–1988). Její demo nahrávky „Nová Drákulomania“ (1988) a „Hororový věk“ (1987) už tehdy byla „gotika“; dokazuje to i CD „Nová Drákulomania“ (EMI Czech 2008), na kterém oba demosnímky jsou.

Než vyjde Horizont

Minulost, současnost i blízká budoucnost byly tématem rozhovoru Deníku s lídrem „13ky“ Petrem Štěpánem. Tím nejaktuálnějším, tedy vedle hraní na Benátské, je u XIII. století chystané trojCD „Horizont událostí“. Bude to mnohovrstevný, romantičtější či naopak industriálnější a také hudebně divadelní sólový profil Petra Štěpána. Vyjde pod hlavičkou skupiny XIII. století, tomuto kvartetu jej vydá během září či října společnost EMI Czech.

„A vlci zpívají písně Drákulům,“ zpíval jste již v roce 1988 ve skladbě „Touha“ na posledním demu HNF „Nová Drákulomania“. Předznamenalo to témata textů vaší kapely XIII. století až dodneska?

Svým způsobem ano. Tam už jsme byli hodně pod vlivem gotického rocku, začali jsme poslouchat gotické kapely.

Víte, punk má svůj určitý hranice a když se pak chcete hudebně dostat dál, je zapotřebí vykročit jiným směrem. Gotický rock je volným pokračováním punku, je mu nejbliž. Hodně kapel ke gotickému rocku dospělo, když se chtěly hudebně a textově rozšířit. Třeba známí The Damned, Siouxsie and The Banshees, The Cult a podobně.

Na prvním demu HNF „Válka“ (1986) je písnička „Heavy Metal je hnusnější“ Myslíte si to pořád, nebo časem člověk sleví z názorů a zásad, změně úhel pohledu?

Řekl bych, že už se k tomu nestavím tak úplně natvrdo, ale za to písničkou si stojím pořád. Myslím, že je to nářez; tenkrát jsme s ní vyvolávali docela dobré reakce, měli jsme dobrý reakce (smích).

Na stejné kazetě byl i song „Jen počkej zajíci“. Byl to svým způsobem i protest proti bolševismu a režimu, proti Rusku so-

větů? Či jen neškodná legracka?

V podstatě obojí, co jste řekli. Jednak to byla sranda, ale i takové dupnutí, hudební úšklebek, řekneme.

Umíráček pro režim

Ještě jako Hrdinové nové fronty jste točili dema „Nová Drákulomania“ a „Hororový věk“. To už ale nebyla punková vzpoura, vzor a obžaloba režimu, spíš umíráček pro režim, který v roce 1988 skomíral. Či sepletu?

Nepletete. Myslím, že to skomíráni bylo ve společnosti cítit a že se to trochu promítlo i do naší tvorby.

Když jste na přelomu 90. let minulého století přemýšleli o názvu kapely, bylo pro vás jméno XIII. století logické? Nabízelo se v podstatě samo?

Když jsme tehdy zjistili, že které hudbě inklinujeme, zjistili jsme zároveň, že to je žánr gotický rock, že se mu říká „gotika“. Ale s letopočtem to má souvislost spíš nepřímou. Řekli jsme si, že určitým symbolem pro gotiku je právě XIII. století, spíš nás zajímal duchovní odkaz 13. století. To, že to byla doba, kdy došlo k obrovskému vzestupu duchovních myšlenek i architektury, k výstavbě katedrál, kostelů a podobně. Vše se začalo vztahovat k duchovní sféře, věže katedrál rostly do výšek a začaly se dotýkat nebes. Mířily od pozemského života k duchovním sférám...

Tak jsme si tedy řekli, že by to možná nebyl špatný nápad, zaštitit kapelu právě takovým názvem. Dát si jméno podle období, k němuž se všechny tyto názory a myšlenky vztahují. Vždyť i o tom naše hudba pojednává, ať už se pohybuje a vzniká v jakékoli době.

V legendárním klubu

Jak se stane, že česká kapela natočí koncert právě v Berlíně (březen 2012)? Copak není v Česku dost podobných klubů?

Ježíš, to jste teď tedy hodně skočil v čase (smích). Jak se to stane? Dostat nabídku, abyste jel do Berlína a opravdu vystoupit v legendárním klubu SO 36, to se podaří jen málo kapelám. Je v tom historie i určitá prezentace. Ten klub svou tradici vždy patřil k punkové a undergroundové scéně a pro nás to byla čest, jet si tam zahrát. Nehledě na to, že to ke tvorbě naší skupiny XIII. století patří...

Vnímáte tedy tento klub jako opravdu kultovní místo?

Ať bychom ho tak vnímali, nebo ne, ono pořád kultovním místem je. Je to kultovní místo, ta tradice je tam velká.

Vaše kapela má dost věrné fanoušky, skoro se dá říci, že „za vámi jdou až za hrob“. Našli si za vámi i cestu do Berlína?

SKUPINA XIII. STOLETÍ dnes jsou (zleva): Petr Štěpán (zpěv, texty, hudba, kytara), Mirek „Palda“ Paleček (baskytara), Kateřina Kameníková (klávesy) a Pavel Štěpán (bicí). Foto: repro Deník

Na koncertě byli Češi, i Poláci na nás do Berlína přijeli.

Nedivím se, Poláci jsou ve vašem žánru, tedy v gotickém rocku, vědecky publikum...

(smích) Víte, my jsme dnes v Polsku možná populárnější než v Čechách. Před týdnem jsme se vrátili z oblíbeného polského festivalu Castle Party na hradě Bolków. Než jsme tam vystoupili, předcházela našemu koncertu prezentace v rádiích, třeba v pořadu Dark Wave na Rádiu Wave. Pavel Zelinka tam otevřeně řekl: „Poláci berou XIII. století jako svou kapelu (spokojený úsměv).“ A to je samozřejmě znát i na našich tamních vystoupeních. Mám polské publikum rád, celá kapela tam ráda vystupuje, bývají to velmi dobré koncerty. Tamní publikum je velice vřelé a chápe.

Bolków? Skvělé místo

Bolków je gotický hrad. Pomůže to atmosféře festivalu, na který míří lidé z celé Evropy? Často zde jako hvězdy hrají německé, britské i americké kapely...

Myslím, že se tam organizátorům podařilo skloubit víc

věcí. Využili šanci založit tradici na udržovaném a prezentovaném starém gotickém hradě v malém městyse uprostřed kopců, navíc si zvou výborné kapely... Bolków je skvělé místo plné energie, je na něm zajímavá atmosféra.

Hit country lady

Na živém DVD „Live in Berlin“, konkrétně v jeho bonusu z klubu Čechovka v Havlíčkově Brodě, mě překvapila písnička „Jole-ne“, coververze slavné country klasiky. Tu si tehdy vaše zpěvačka prosadila? Jak se takový song dostane do repertoáru kapely, jako je XIII. století? Ten hit je podle mého „úplně jinde“!

To tedy není. Tu písničku sice natočila americká country zpěvačka Dolly Parton, ale především ji na gotické hudební scéně zpopularizovali britští Sisters of Mercy. My ji natočili na dvojalbum „Ritual“, kde je i uvedené, že to je cover Dolly Parton ovlivněný hudebním zpracováním Sisters of Mercy. Navíc nás ta písnička baví, je to parádní věc. Rádi jsme ji hráli a byla to možnost, jak dát ve zpěvu prostor naší tehdejší hráčce

na klávesy Janě Havlové. Teď už ale tu píseň nehrajeme, protože Jana odešla.

Když hudební gotika, tak jistě skupiny jako jsou britské legendy Sisters of Mercy, Fields of Nephilim, Mission či Bauhaus. Hráli jste někdy s některou třeba na festivalu? Nebo potkali jste se někde živě?

Ne ne, kapely, které jste teď vyjmenoval, buď už nehrají, nebo vystupují velice sporadicky. Mně se nepodařilo potkat se s žádnou z nich.

Kdyby Peter chtěl...

„Bela Lugosi's Dead“, hit britské gotické i post-punkové legendy Bauhaus, máte na závěr koncertu z Berlína na CD i DVD. Vsadí-li člověk na coververzi, jistě si za ní stojí. Umíte si představit, že byste v ní živě doprovodili Petera Murphyho, zakladatele a lídra kapely Bauhaus?

To víte že jo, velice rád. Jde ale o to, jestli by do toho Peter Murphy vůbec šel.

Jak dnes vypadají hudební sny šéfa kapely XIII. století?

Už prakticky nijak. Po těch letech co už hrajeme... Nejsou

to sny, spíš představy. Jako kapelník musím být hodně pragmatický a praktický. Při plánování hudebních činností kapely vycházím z možností, které kapela má, z jejího obsazení... Nehledě na to, že se sám nepohybuju jen na hudební scéně, že mám i další aktivity.

Také píšete, vydal jste třeba knihu „Zpovědnice“. O čem je? Je vaše zatím poslední?

Ano, zatím poslední. Je to sbírka mých básní, povídek a próz z roku 2010.

Texty, ale bez hudby

Jsou-li v ní i básně, obsahuje také texty pro XIII. století?

Ano, jsou tam, ale jen ty, které zatím nebyly zhudebněné. Proto jsem je zařadil jako básně. Měl jsem je dlouho v šuplíku, ale nedošlo na ně a tak je uveřejňuji jako básně.

Texty, které jsme zhudebnili či je hrajeme, ve „Zpovědnici“ nejsou. Možná někdy, když se mi podaří je sepsat, vydám knihu textů Petra Štěpána pro XIII. století. Uvidíme, co budoucnost přinese.

V krátkém časovém sledu vás viděl polský Bolków a teď v pátek uvidí Benátská noc. Co od vás Liberecko uvidí a uslyší?

S Benátskou nocí už jsme se domlouvali několik let, ale zatím to vždycky na něčem „krachlo“. Až letos to vyšlo a doufám, že i vyjde (klepe kapelník pověřivě na dřevo).

Zahrajeme věci z naší zatím poslední desky „Dogma“, ale určité v programu nebudou chybět ty nejnámější věci XIII. století jako „Elizabeth“, „Nosferatu is Dead“, „Justina“, „Fatherland“ a podobně. Naše vystoupení na festivalu Benátská noc 2013 by mělo všechno toto obsáhnout.

Upřímnější výpověď

XIII. století si na scéně vstačí s logem vzadu a přidá dým. Staví jen na hudbě a slovech, zpívání naléhavě, jak jen to jde, že?

Já vždy říkal, že je výpověď upřímnější, když člověk svou hudbu podává právě tímto způsobem. Veškerá hudba je dnes postavená tak, že její obal přebíjí obsah. Díváte se, jak tam něco blíž, někdo tam skáče a něco se promítá, ale pak zjistíte, že ta venkovní stránka je lepší než obsah. Tedy pokud to vůbec nějaký obsah má...

S tím souvisí i fakt, že striktně hrajete živě? Že moc nevyužíváte samplů a dotáčky, že za sebe nenecháte hrát mašinky?

Přesně, s výjimkou jedné nebo dvou skladek tohle nevyužíváme. Třeba při písničkách „Zodiak“ nebo „Andy Warhol“ skupina odejde do zákulisí, pustí se záznam z kláves a já do toho živě zpívám. Je to bezprostřední...

Ale pak nepředstíráte, že jde o živé hraní. Nepodvádíte lidi...

To určitě ne, tak bych to ani nechtěl. Ale lidi to i tak baví, přidají se, zpívají se mnou.

Web skupiny XIII. století: www.xiiistoleti.com

INZERCE
ZAPLATÍM NEJVÍCE!!!
Koupím **STARÉ MINCE, BANKOVKY POHLEDNICE a ODZNAKY 500.000 Kč**
I VÍCE ZAPLATÍM za sbírku! Mám zájem nejen o zlaté a stříbrné mince, ale i o amatérské, neúplně a neuspořádané sbírky. **Sbírám a kupuji i ODZNAKY, MEDAILLE a VYZNAMENÁNÍ** Staré hodinky – cibule i náramkové. (Omega, Longines, Prim, na klíček, se stopkami atd.) **Stříbrné, zlaté šperky a drobnosti. Též STAROU BIZUTERII.**
Jsem **MANAŽER a MAJITEL** úspěšné firmy – dlouholetý a v redakci Deníku známý **SBĚRATEL** (lehce ověřitelné). **10 let** to vše inzeruji a mám stále stejné **TELEFONNÍ ČÍSLO 737 777 999**
Zaplatím nejvyšší možné ceny na současném trhu! **Vše čestně a věrně, že budete opravdu spokojeni. RÁD PŘIJEDU.**

Odešel pěvec Endršt, dobrý člověk

VZPOMÍNKA

Ústí nad Labem – Pěvec Severočeského divadla Jiří Endršt, narozený 19. února 1932 v Kohnovské, v inscenacích a poboržích u Mostu, bohužel v červnu letošního roku zemřel.

Ústecká kultura tak ztratila bělovlasého muže, umělce, kterému nikdy nechyběla dobrá nálada a pochopení pro ostatní. Ač už aktivně nepůso-

bil na své mateřské scéně, kam jej zkraje 80. let přizval jako sólistu režisér Norbert Stíněl a zpíval zde třeba v Carmen s Miroslavou Kalašovou či Vodníka, v inscenacích a poboržích Severočeského divadla ještě dál a rád vypomáhal.

„Když jsme přijeli do Španělska, hned se nás ptali: Máte s sebou i toho pána s kytarou,“ ohlíželi se za zážitky s Jiřím Endrštem pracovníci ústeckého

divadla. Pěvec – basista hostoval v Bendově komorním orchestru i ve sboru Páni kluci.

S naším litoměřickým souborem Páni kluci vystoupil pouze jednou. Byl to ovšem výborný sólista a hlavně dobrý člověk,“ vzpomínal včera pro Deník Václav Hanč, sborníkář Pánů kluků. Šéf sboru, který letos oslavil 20. narozeniny a úspěchy měl na koncertech v ČR i mimo republiku. (red)

Činoherní studio zve, v Děčíně na zámku hraje Romea a Julii

OPEN AIR

Děčín, Ústí nad Labem – Zahradě děčinského zámku ožijí shakespearovským příběhem z největších, milostným dramatem Romea a Julie.

Uvede jej zde po dva prázdninové večery ústecké Činoherní studio (ČS), a to v pátek 23. srpna a v pátek 30. srpna,

vždy od 20.00. Inscenaci, která měla v Ústí premiéru 20. prosince 2012, uvádí soubor ČS tak, jak vznikla, tedy jen v pánské obsazení. Julie (Vojta Kaderáček) tak zde bude muž. Romea zahraje Jan Plouhar, Capuletovou buď host Marek Němec či Filip Nuckolls, umělecký šéf i režisér ČS. Diváky čeká drama, šerm a 14 herců na scéně. (dts)